

Foredrag lørdag 14. oktober

Dental Biofilm

Sekvensleder: Gunhild V. Strand

Bakteriene snakker sammen og lager biofilmer. Kan vi påvirke samtalene?

Nyere viten har vist at bakterier i naturen organiserer seg i biofilmer. Det vil si at de fester seg til overflater og danner velorganiserte samfunn som er svært resistente overfor antimikrobielle midler og vertens forsvar. Dentalt plakk er en typisk biofilm. I biofilmen kommuniserer bakteriene ved hjelp av ulike «språk». De snakker med sine likemenn og med andre. Kommunikasjonen kan føre til opp- og nedregulering av ulike gener, deriblant gener for biofilmdannelse og for virulens. Med kunnskaper om hvordan bakteriene regulerer gener via kommunikasjonen håper vi i fremtiden å kunne redusere bakterienes virulens ved å interferere med bakteriekommunikasjonen.

Foredraget vil ta for seg sider ved biofilmdannelse, biofilmsykdommer, biofilmbakterienes resistens og fremtidige metoder for forebyggelse og behandling.

Anne Aamdal Scheie
Professor, UiO

Orale biofilmer – nye muligheter for plakkstudier

Plakk er en biofilm hvor ca. 700 ulike bakteriearter kan påvises. Begrepet biofilm brukes stadig oftere i litteraturen om dentalt plakk. Biofilmer er tredimensjonale «samfunn» av mikroorganismer som vokser på overflater i en matriks. Vår kunnskap om plakkets fysiologi og patogenititet bygger i vesentlig grad på studier utført med planktoniske (frittflytende) bakterier. Det er imidlertid velkjent at bakterier i biofilmer viser andre egenskaper enn planktoniske bakterier. Modeller av orale biofilmer kombinert med moderne molekylærbiologiske metoder og mikroskopiske teknikker, gir nye muligheter for å studere disse komplekse bakteriesamfunnene. Slike studier gir bl. a. utsikter for nye strategier for å forebygge plakkrelaterte sykdommer.

Foredraget vil omhandle en nylig utviklet *in vitro* multispecies biofilmmodell som etterligner supragingivalt plakk. Modellen vil beskrives, og det gis eksempler der den brukes til å studere plakkets struktur og funksjoner. Funn fra klinisk relevante forsøk med modellen, samt effekt av profylaktiske tiltak, vil presenteres.

Elin Giertsen
Professor, UiB

Målgruppe
Tannleger, tannpleiere

Lørdag kl. 0930–1100

Oral medicin – kliniska fallpresentasjoner

Sekvensleder: Christian Tønnessen

«Munnen är kroppens spegel» är ett uttryck som fick genomslagskraft för ett 20 tal år sedan. Uttrycket syftar på att en rad sjukdomstillstånd kan manifestera sig i munhålan. Föredraget kommer att belysa sådana samband som rör allmänsjukdom och reaktionsmönster i de orala vävnaderna. Under föredraget kommer en rad kliniska fall att presenteras där fokus kommer att läggas på diagnostik, behandling och prognos.

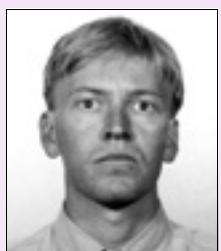
Mats Jontell
Professor, Göteborg

Målgruppe
Tannleger

Lørdag kl. 0930–1200

Kasuspresentasjoner vil komme i nr. 11 av Tidende

Endodontisk diagnostikk og behandlingstaktikk

Sekvensleder: Inger-Johanne Nyland

Basert på erfaringer fra henvisninger i endodonti ser foredragsholderne et behov for å klargjøre metoder for diagnostikk og prinsipper for behandling.

Foredraget vil gi en oversikt over endodontiske diagnoser og tilnærming til disse, samt redegjøre for behandlingsprinsipper.

Asgeir Bårdsen
Førsteamanuensis, spesialutdanning i endodonti, UiB

Gro C. Knudsen
Tannlege, spesialutdanning i endodonti, Stavanger

Målgruppe
Tannleger

Lørdag kl. 0930–1100

Endodontic Infections and Apical Periodontitis: From science to practice

Sekvensleder: Gunhild V. Strand

In this lecture we will discuss the behavior of microorganisms in planktonic and biofilm retained state, the mechanisms they use to survive an endodontic treatment attack and the changes they go through to become more resilient next time around! What can we do in practice to win this battle and make treatment of apical periodontitis as predictable as possible?

Linda Peters
Tannlege, spesialist i endodonti. ACTA, Amsterdam

Målgruppe
Tannleger

Lørdag kl. 1100–1200

Øye for øye – tann for tann

Sekvensleder: Ivar Parman

Det utrolige øyet:
• Hvilen innflytelse har aldring, miljø og sykdom på synsfunksjonen?
• Hva kan øyelegen gjøre og ikke gjøre for å bedre synet?
• Har tannleger spesielle synsutfordringer?

Johan H. Seland
Overlege, Øyeavdelingen, Stavanger Universitetssykehus

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Lørdag kl. 1100–1200

Hvordan er det mulig?

Marianne Heian

Sekvensleder: Berit Øra

Sekvensen formidler og diskuterer hvordan samarbeidet mellom tannlege og tanntekniker kan optimaliseres.

Både fra tannlegens og tannteknikerens ståsted vil det bli belyst hvor omfattende inkonsistens i forventede leveranser er.

Morten Waarli

Hans Jacob Rønold

Punkter som berøres:

- Hvor omfattende er problemet?
- Hvilke implikasjoner skaper dette?
- Hva er årsaken?
- Hvilke tiltak kan gjennomføres for å bedre samarbeidet?

Marianne Heian,

Laboratoriesjef, TANNLAB, Oslo

Morten Waarli

Adm. direktør, TANNLAB, Oslo

Hans Jacob Rønold

Førsteamanuensis, UiO

Målgruppe

Tannleger, tannteknikere

Lørdag kl. 1330–1500

Odontologisk bruk av lasere, generelle prinsipper og sikkerhet

Sekvensleder: Nina Wiencke Gerner

Mange tannleger er nysgjerrige på bruk av lasere i klinikken. For å kunne vurdere om dette vil gi bedre behandling, er det nødvendig å vite hvordan lasere virker, hva som er mulig og hva som er begrensningene? Fordraget vil ta for seg virkningsmekanismer, sikkerhet, opplæring og litt om rapporterte resultater.

Ellen M. Bruzell

Forsker, dr. scient, NIOM

Målgruppe

Tannleger

Lørdag kl. 1330–1415

Perifere nerveskader relatert til odontologisk behandling

Sekvensleder: Nina Wiencke Gerner

I USA representerer nerveskader med parestesi 24 % av den samlede erstatningsutbetaling og var på topp av 72 klagekategorier. Nerveskader gir i mange tilfeller varige plager som kan være svært belastende. Kirurgisk fjerning av visdomstennere er den hyppigste årsak. De skader som ikke spontantilheler, har vi de siste 15 år behandlet med laserterapi med stort sett gode resultater. Det odontologiske fakultetet UiO var det første i verden som introduserte og dokumenterte slik behandling av nerveskader.

Det er viktig at tannleger blir bedre orientert innen dette området, både for å unngå iatrogene skader og for å gi pasienter korrekt informasjon.

- Informasjon om bruk av laser
- Årsaker og diagnostikk
- Behandlingsmuligheter med hovedvekt på Low Level Laser («Myklaser») terapi

Hans R. Haanæs
Professor, UiO

Målgruppe
Tannleger

Lørdag kl. 1415 – 1445

Laser i allmennpraksis

Sekvensleder: Gunhild V. Strand

Det hevdes at man kan benytte en dentallaser til å preparere i emalje og dentin samt ekskavere karies uten smerte for pasienten. Tenner skal kunne blekes og en skal ellers kunne utføre det meste av periodontal, endodontisk og kirurgisk behandling. Foredragsholder har bred erfaring fra laser benyttet i allmennpraksis og vil basere sitt foredrag på dette.

Geir Tvedt
Tannlege, fagansvarlig Tannlegehuset, Bergen

Målgruppe
Tannleger

Lørdag kl. 1445 – 1515

NIOM – nytt og nyttig om dentalmaterialer

Sekvensleder: Pia Titterud Sunde

Hvor sikre er våre materialer?

Lokale bivirkninger av dentale biomaterialer kan være plagsomme for pasienten og by på diagnostiske utfordringer for tannleggen. Kjenner du til de viktigste reaksjonene knyttet til dentale biomaterialer, og hva som kan være differensialdiagnostiske fallgruver? Med utgangspunkt i ulike kasus vil bivirkningens etiologi bli belyst.

Jon E. Dahl
Seniorforsker, professor, NIOM

Målgruppe
Tannleger

Lørdag kl. 1330 – 1415

Nordisk produktdatabas för dentala biomaterial

Är du i behov av kvalitetssäkrad neutral information om dentala biomaterial? Som resultat av ett nordiskt samarbetssprojekt är nu en Internetbaserad databas för produktinformation tillgänglig. Här finns produktdatablad och eftervart annan objektiv information om de material du bruker. Databasen är sökbar och innehåller i dag mer än 1 000 produkter. Det gör det möjligt för dig att finna produkter, som kan användas när en patient till exempel är allergisk för en eller flera substanser. Produktdatabasen kommer att beskrivas och demonstreras vid denna session.

Stig Karlsson
Instituttsjef, professor, NIOM

Målgruppe
Tannleger, tannteknikere

Lørdag kl. 1415–1500

Blir jeg lurt av øyebeskyttelsen til herde- og blekelamper? Det er ikke tilstrekkelig at filteret er oransje!

Sterke lyskilder som benyttes ved herding av plastmaterialer og tannbleking, kan skade tannhelsepersonellets øyne. Øyebeskyttelse er derfor nødvendig. NIOM har testet tilgjengelige øyebeskyttere på det skandinaviske markedet. Noen var velegnet, noen brukbare, og enkelte ikke egnet. Hvordan finne det rette produktet, tilpasset ditt bruk? På forelesningen får du tips om dette.

Ellen M. Bruzell
Forsker, dr. scient, NIOM

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Lørdag kl. 1500–1545